

A Külföldi folyóirat-figyelő rovat húsz éve (2000–2019)

FEIMER Ágnes

Az 1969-ban indult *Könyvtári és Dokumentációs Szakirodalom* című referáló lap¹ 1991-től kezdődően, tehát 2000-ben immár tizedik éve a *Könyvtári Figyelő* (KF) rovataként jelent meg. Ekkorra már kiderült, jó döntés volt a lap „beolvasztása”; tartalma így szélesebb előfizetői körhöz jutott el, és a nagy múltú szakmai folyóirat is gazdagodott a referátumok révén a külföldi folyóiratok legérdekesebb cikkeiből válogatott széles körű kitekintéssel.²

Az elmúlt húsz év természetesen számos változást hozott a referáló lap előállításának módjában, a feldolgozott külföldi folyóiratok (nyomtatott és elektronikus) számában, a tételszámok mennyiségében, a szerkesztők személyében, nem beszélve a feldolgozott cikkek témáiról.

Megjelenés, előállítás

2000-től továbbra is évente négy alkalommal, a KF aktuális számaiban jelent meg a referáló rovat. Ez alól a 2009. 1. szám, illetve a 2010. 4. szám a kivétel, előbbi esetben az előállítás módjában történő átállási nehézségek (a Magyar és Nemzetközi Cikkék, röviden MANCI adatbázis helyett a Humántudományi

Tanulmányok és Cikkék Adatbázisa, HUMANUS, erről ld. később) miatt maradt ki a rovat, utóbbi esetben pedig a KF 2010. 4. száma tematikus számként jelent meg – a Könyvtártudományi Módszertani Központ (KMK) megalapítása évfordulójának kapcsán –, amelybe nem illett volna a referáló rész.

Az időszak elején, 2000-ben és 2001-ben még „rekord” mennyiségű (400-nál jóval több) referátumot közöltünk, az abszolút csúcs a 2001-es év, amikor 446 referátum jelent meg összesen, ebből 126 a 4. számban (ezt csak a 2011. 1. szám közelítette meg a 125-ös tételszámmal, de ennek oka épp az előzőekben említett „kimaradás” volt a 2010. 4. számból). 2006-ig minden évben 370 és 400 között volt a referátumok (és autoreferátumok) száma, 2007 után kissé csökkenő tendencia figyelhető meg (300 körüli tételszámok). Ennek egyrészt személyzeti oka volt: a rovatnak kettő helyett már csak egy szerkesztője volt 2007-től, másrészt be kellett tartani a vállalt nyomtatott terjedelmet a KF egészére vonatkoztatva, esetenként a referáló rovaton „spórolva”. Az NKA-támogatás csökkenése is ez irányba hatott, sőt, 2014-ben a lap a megpályázott összeg felét kapta meg, így a referáló rovat abban az évben nyomtatásban meg sem

jelenhetett (az elektronikus változat 319 tételt tartalmazott). Szerencsére a helyzet azóta kissé javult, a következő évtől kezdve a rovat ismét bekerülhetett a nyomtatott számba is, a terjedelem tovább csökkent, s azóta 260–280 tétellel jelenik meg.

A rovat előállítására 2009-ig szinte „kézi” úton történt.³ Az adott számhoz kiválasztott, a MANCI adatbázisban rögzített – és tárgyszavazott – tételekből egy program segítségével szöveges dokumentum készült, amelyhez word fájlokból egyenként illesztették be a szerkesztők (javított, ellenőrzött, szakcsoportokba sorolt és tételeszámmal ellátott) referátumokat, majd beírták a fő- és alszakcsoportok címeit és az utalókat. Ezután került az anyag a tördelőszerkesztőhöz, aki előállította a pdf fájlt. Óriási változást jelentett a HUMANUS adatbázisban⁴ kialakított felület, ahol egy rekordban lehet rögzíteni a feldolgozott cikk adatait, a kiadványhoz szükséges szakcsoportokat és utalókat, valamint magát a referátumot is szerkeszthető formában. Amikor az adott számhoz (részadatbázishoz) tartozó összes (javított) referátumot beilleszti a szerkesztő, egy program automatikusan beszámozza a tételeket, és elkészíti a megfelelő formátumú word dokumentumot, amely a tördelőszerkesztőhöz kerül. Mindez egy hosszú egyeztetési folyamat eredményeként jött létre a program kifejlesztője és a tördelőszerkesztő között a mi igényeink alapján. A program a feldolgozott folyóiratok jegyzékét is képes előállítani, ráadásul nemcsak a folyóiratcímeiket, hanem a folyóiratszámokat is közli, ami szintén újdonság a korábbiakhoz képest.

A HUMANUS adatbázisra való átállás során bizonyos mértékben változtak a szakcsoportok elnevezései, ami egyrészt az adatbázisból előállított egyéb kiadványokkal (pl. a Magyar Könyvtári Szakirodalom Bibliográfiája, MAKSZAB) való összhang megteremtése érdekében, másrészt a szakterület (könyvtár- és információtudomány) fejleményei, terminológiájának változásai miatt volt szükségeszerű.

A folyóiratbázis

Az átnézett és feldolgozott külföldi folyóiratok tekintetében mindig a Könyvtártudományi Szakkönyvtárba járó (előfizetett, cserébe, illetve ajándékként kapott) címek jelentették a kiindulási alapot. 2000-ben még csak nyomtatott folyóiratok jöhettek számításba, az évek során fokozatosan „épültek be” az előfizetett vagy szabadon elérhető elektronikus folyóiratok. Ez nem jelent azonban mennyiségi növekedést: számos, esetenként nagy hagyománnyal rendelkező folyóirat

megszűnt, még elektronikus formában is, és sajnos több kiemelkedően fontos, de nagyon drága folyóirat előfizetéséről le kellett mondania a Szakkönyvtárnak. A vizsgált időszakban például a KF 2000. 1. számában még 58 tételes folyóiratjegyzék szerepelt a referáló rovat végén (mind nyomtatott folyóirat), a 2019. 4. számban pedig 39 cím (ami természetesen több folyóiratszámot takar). E 39 cím többsége elektronikus és nyomtatott formában egyaránt megjelenik, de soknak már csak elektronikus változata van. A megszűnt folyóiratok közül különösen fájdalmas veszteség a 2016. 4. számmal utoljára megjelent *Scandinavian Library Quarterly* (korábban: *Scandinavian Public Library Quarterly*), amely már szinte az 1968-as első számától kezdve a referáló lap bázisa volt: viszonylag rövid terjedelmű, de annál érdekesebb cikkeivel színes körképet nyújtott a skandináv könyvtárak újdonságairól, ráadásul angol nyelven, ami megkönnyítette a feldolgozást és a referálást (ritka nyelveket tudókat mindig nehezebb találni a referálók között).

Tartalom

A húsz év alatt feldolgozott cikkek témáit természetesen lehetetlen áttekinteni, hiszen 6 és fél ezernél is több referátumról és autoreferátumról van szó, ezért ötévenként kiválasztottam egy-egy számot, ezekből szemezgetve felvázolható egy körkép az éppen aktuális fejleményekről, újdonságokról és trendekről. A 2000. évi első és második szám rendhagyó módon összevontan jelent meg, így a referáló rovat is megduplázódott. A feldolgozott cikkek többsége 1999-ből származik, s ez az év az új könyvtárépületek szempontjából is jelentős volt: ekkor nyitotta meg kapuit a Francia Nemzeti Könyvtár (BnF) sokat vitatott és bírált új épülete, részletes bemutatást olvashatunk a „Fekete Gyémánt”-ról, a dán Királyi Könyvtár modern épületéről, valamint a British Library St Pancras-i új épületéről. Több fontos évforduló ködődik a 2000. évhez, pl. a Kongresszusi Könyvtár ekkor ünnepelte fennállásának 200. évfordulóját, de ekkor jelent meg áttekintés a British Library dokumentumszolgáltató részlegének (BLDSC) három évtizedéről is. Ekkor még a dokumentumszolgáltatás a fénykorát élte, kibővülve az internet adta lehetőségekkel, ekkor kezdődött az Egyesült Királyságban a FIDDO (Focused Investigation of Document Delivery Options) program, amelynek célja az volt, hogy megbízható információkkal segítse a könyvtárosok döntését a megfelelő dokumentumszolgáltatási rendszer kiválasztásában. Megjelent az article-per-view,

azaz a cikkekenkénti szolgáltatás a folyóiratokból és a HERON projekt, amely egy igény szerinti országos dokumentumszolgáltató rendszer brit egyetemi hallgatók számára. Ekkortól kezdve irányul megnövekedett figyelem a digitális megőrzés kérdéseire, kezdik felismerni pl. Nagy-Britanniában, hogy országos stratégiára van szükség ezzel kapcsolatban. A német nemzeti könyvtárban elkezdték kialakítani az online disszertációk gyűjteményét, vita bontakozott ki a szakértők körében a MARC alapú katalogizálás versus metaadatok (Dublin Core) témájában. Az online katalógusokban a tárgy szerinti hozzáférés nehézségeit tárgyalja egy cikk, s erre megoldásokat is javasol. Két referátum címe példa arra, hogy az internet akkor még viszonylag újdonságnak számított (olyannyira, hogy akkoriban nagy I-vel írtuk): *Az internet és az egyetemes könyvtár mítosza*, illetve *Miért nem tekinthető könyvtárnak a világháló?* 2000-ben már javában téma a külső pénzügyi források elnyerésének módszerei a könyvtárak számára, a *fundraising* és a *grantwriting*, erről számos beszámolót olvashatunk. A DVD-technológia akkor még újdonságnak, így forradalmi előrelépésnek számított a multimédiára épülő tájékoztatásban. A digitalizálás egyre nagyobb méreteket ölt, elindul az európai folyóiratok digitalizálást célzó, együttműködésben megvalósuló DIEPER projekt. Létrejönnek a könyvtárosok egymás között kommunikációját segítő elektronikus hírcsoportok, beszélgetőcsoportok és vitafórumok (ne feledjük: ekkor még nem létezik közösségi hálózat!), megjelenik a virtuális tanulási környezet fogalma. Megtudhatjuk, milyen új tendenciák vannak az elektronikus folyóiratok konzorcialis szerződésai területén Németországban, és melyek a metaadatok létrehozásának fő irányai. Az eLib (Electronic Libraries Programme) program keretében kifejlesztett internetes tárgyi „zsilipek” (subject gateways) fogadtatását és hatékonyságát vizsgálták egy felmérés keretében az Egyesült Királyságban. A DFG támogatásával a karlsruhei virtuális katalógus új szolgáltatással, a művészettörténeti virtuális katalógussal bővült. Az önkiszolgáló kölcsönzés nagy-britanniai helyzetéről is találunk referátumot, csakúgy, mint teljes szövegek egy speciális eljárással (ScanMail) történő elektronikus szolgáltatásáról egy német vállalati szakkönyvtárban. Érdekes témát feszeget *A nyilvános internethasználat etikai aspektusai a felsőoktatási könyvtárakban* című cikk, de akkor még az is vitatott kérdés volt, hogy a közkönyvtárak korlátozott vagy korlátlan internet-hozzáférést nyújtsanak-e használóiknak (azaz használjanak-e szűrőszoftvereket). Még egy örök téma, amiről akkor kezdtek

el írni: *A „kivág-beilleszt” (cut-and-paste) generáció tanításának szükségessége a megfelelő publikálási kultúrára*. Ebben az évben olvashattunk először cikket Ausztrália internet-archívumáról, a PANDORA-ról. A 2005-ös évből a 3. számot választottam ki. Ahogy időben közeledünk, talán kevesebb érdekességre bukkanunk, mert sok minden mára már általánossá, bevett gyakorlattá vált, így az internet is (olyannyira, hogy ekkor már kis i-vel írtuk). Alkalmazásának egyik példájáról szól az *Online közösségek a könyvtárosok szolgálatában* című referátum (eredeti címe: *Mindent, amit tudnom kell, online tanultam meg*), amely számos, a világhálón alakult könyvtáros közösséget mutat be. Egyik cikk azt vizsgálja, hogyan hatott az internet a referenz szolgáltatásokra az angol közkönyvtárakban. A bevásárlóközpontokban létesített könyvtárakról is ekkor olvashatunk először, amerikai tapasztalatok alapján. A számban központi helyet foglalt el az elektronikus könyvek témája. Vizsgálták például fogadtatásukat és használatukat egy brit közkönyvtári hálózatban, fő jellemzőiket és integrációjukat a könyvtári gyűjteménybe, üzleti modelljeiket és jövőjüket, hogy segítenek-e az elektronikus tankönyvek a gyermekeknek a tanulásban, hogyan használják őket egy főiskolai könyvtárban stb. Szó esik a számban a digitális archiválás költségmodelljeiről és arról, hogy a nyílt hozzáférésű folyóiratok száma tíz év óta folyamatosan növekszik (mintegy 1200 cím, ma 14 541 folyóirat 133 országból a DOAJ⁵ [Directory of Open Access Journals] szerint). A 2010. évi 2. számban elemzést olvashatunk a brit felsőoktatási intézményekben folyó könyvtár- és információtudományi kutatások fejlődéséről és céljairól. Itt ismertettük *Stevan Harnad* cikkét, amely a nyílt hozzáférés módjait (arany út és zöld út) mutatja be, és kiáll amellett, hogy egyetemi rendelkezésekkel kell elősegíteni a nyílt hozzáférést. Referátumot közöltünk az Egyesült Államok terrorizmus elleni törvénye (USA PATRIOT Act) hatásáról a könyvtárakra, a könyvtárosképzés válságáról Oroszországban, képet adtunk India és Belgium nemzeti könyvtárának történetéről és jelenéről. Egy német cikk arról számolt be, hogyan tervezik pótolni a weimari Herzogin Anna Amalia Könyvtárnak a 2004. évi tűzben megsemmisült értékes állományrészeit. Találunk összefoglalót arról a cikkről, amely egy kérdőíves felmérésről számol be, aminek során 16 nemzeti könyvtár próbálja igazolni webarchiválási tevékenységét. Szóba kerül az OCLC új generációs katalogizálási projektje, az új generációs katalógusok jellemzői, a katalógusbővítés lehetőségei és forrásai, valamint Web 2.0-s megoldá-

sok alkalmazása az online katalógusokban. Valószínűleg nem először, de itt is hírt adtunk egy kísérletről, amely tájékoztatópult nélküli referenz-szolgálat bevezetéséről szólt, most éppen egy kaliforniai egyetemi könyvtárban. Megtudhatjuk, hogy a hamburgi városi könyvtár hálózatában a kölcsönzések 95%-át maguk az olvasók végzik az RFID technológia segítségével. Olvashatunk arról, hogyan hatott a WorldCat Local bevezetése egy amerikai egyetemi könyvtárban a könyvtárközi kölcsönzésre, valamint a jövő bibliográfiai modelljeiről (bibliográfiai portálokról), a mediográfiáról és a wikigráfiáról. A Bill és Melinda Gates Alapítvány sokat vitatott Könyvtári Programjának USA-beli megvalósulásáról is közlünk rövid összefoglalót, egy hosszabb áttekintést pedig arról, hogyan támogatja a DFG (Német Kutatási Alap) az integrált elektronikus kutatási környezet kialakítását Németországban. A *Széljegyzet a vezetésről* című ötrészes cikksorozatáról is publikáltunk referátumokat a mentorálás, a coaching, a részvételi vezetés, a munkabéren kívüli motiválás stb. lengyelországi gyakorlatáról. Az európai nemzeti könyvtárak marketingtevékenységéről végzett vizsgálat eredményeit is ismertettük, valamint egy nemzetközi áttekintést arról, milyen imázsjavító kampányokat folytatnak a könyvtárak világszerte. A digitalizálási projektek közül a Pozsonyi Egyetemi Könyvtárban folyó, a közép- és kelet-európai régió muzeális folyóiratainak digitalizálását célzó DiFMOE projektről, a Bajor Állami Könyvtárnak a 16. századi nyomtatványok tömeges digitalizálásával kapcsolatos tapasztalatairól és az Európai Bizottság NUMERIC projektjéről számoltunk be. Még ma is érdemes megfogadni azokat a tanácsokat, amelyeket a *Közösségi hálózatépítési stratégiák könyvtárosok számára* című cikk szerzője, Marshall Breeding ad számunkra a Facebookkal, a LinkedInnel és a Twitterrel kapcsolatban. Megtudhatjuk, mit jelentenek az olyan innovatív szolgáltatások, mint a Web 2.0, Könyvtár 2.0, Használó 2.0 és a Könyvtáros 2.0. a „fenntartható” könyvtárak számára. Beszámolunk egy norvég esettanulmányról, amely a szemantikus web szervezeti kihívásait vizsgálta a digitális könyvtárak számára.

A 2015. évi 3. számban két referátum is foglalkozik a cseh könyvtárak központi portáljának kidolgozásával, egy pedig a cseh nemzeti könyvtár keretében működő Könyvtári Intézet történetét, tevékenységét és a könyvtári rendszerben betöltött szerepét mutatja be. A nemzeti könyvtárak az 1990-es évek óta foglalkoznak a web archiválásával: ezt a tevékenységet a gyűjtési politikával összhangban vizsgálta egy

nemzetközi folyóiratban megjelent cikk, amelynek ismertetését itt közöltük. Németország harmadik legnagyobb városi könyvtára, a Stuttgarteri Városi Könyvtár 2013-ban átadott új épületének és szolgáltatásainak bemutatását foglalta össze egy szlovák folyóiratcikk alapján készült referátum. Az e-könyvek beszerzése továbbra is téma, egy cikk a felsőoktatási könyvtárakban az e-könyvek és a nyomtatott könyvek közötti árkülönbséget elemzi, egy másik pedig azzal foglalkozik, megéri-e e-könyveket vásárolni, és mennyire kellene befolyásolni a használói szokásoknak a gyűjteményfejlesztést. Két referátumot is olvashatunk az igény szerinti gyarapításról, az egyik egy amerikai felsőoktatási könyvtárban tekinti át a helyzetet, a másik a drezdai Szászországi Tartományi Állami és Egyetemi Könyvtár tapasztalataival kapcsolatban teszi fel a kérdést: elavult modell-e már az olvasók által kezdeményezett gyarapítás? A British Library dokumentumszolgáltatási tevékenységéről ismét közlünk összefoglalót, amelyből azt is megtudhatjuk, hogy a BL Document Supply Service a világ három legjelentősebb dokumentumszolgáltatójának egyikeként milyen fejlesztésekre készül. A szemantikus web (amely a web 3.0 szinonimája) megértéséhez egy kevésbé technológiai szemléletű elméleti modellt ismertet az egyik referátum, egy másik pedig az adatírástudás fontosságát hangsúlyozza a kutatók és a könyvtárosok számára. A Francia Nemzeti Könyvtár húsz éve elkészült új épületén belül a használói, személyzeti és gyűjteményi igényeknek megfelelően és a működési tapasztalatok alapján számos változást hajtottak végre, ezeket összegzi egy francia cikkről készült referátum. Oroszországban a Kulturális Minisztérium 2014-ben elindította a Nemzeti Elektronikus Könyvtár (NEB) projekt új szakaszát, amelynek célja a NEB egységes hardverű és szoftverű szervezeti platformmá alakítása, erről is közlünk két referátumot.

A 2019-es évvel már elérkeztünk a jelenbe, a 2019. évi számokból már nem választottam, ezek szemlézése a jelenlegi szerkesztő feladata, aki rendszeresen ad hírt a KI honlapján a legérdekesebb referátumokról.

Munkatársak

A referálók a KDSZ indulásától kezdve a KMK, illetve a Könyvtári Intézet, valamint az OSZK volt vagy akkori, megfelelő nyelvismerettel rendelkező munkatársai közül kerültek ki. Hozzájuk csatlakoztak olyan külső, esetenként több nyelvet is tudó szakemberek, akik a könyvtár- és információtudomány egy-egy

részterületének specialistái, és elkötelezettek a referálás fontossága iránt. 2000-ben köztük még olyan neves szakemberek is szerepeltek, mint *Papp István* (2006 végéig), *Katsányi Sándor* (2011-ig), *Futala Tibor* (2004-ig) és *Sz. Nagy Lajos* (2005-ig). Utóbbiak egészen halálukig szerzőink maradtak: Futala Tibor az orosz és egyéb szláv nyelvek ismerőjeként nem csupán egyéni hangú referátumokat írt, hanem saját maga választotta ki a referálásra érdemes cikkeket a lapokból. Sz. Nagy Lajos a finn nyelv és irodalom magas szintű művelőjeként és közvetítőjeként a *Kirjastolehti* és a *Signum* című folyóiratok általa kiválasztott cikkeiből készített szintén sajátos stílusú referátumokat.

A referálók köre természetesen sokat változott az elmúlt húsz év során, de mindig fontos szempont volt, hogy az intézménybe újonnan bekerült és nyelveket tudó munkatársak kipróbálják magukat a referátum-készítésben, ami saját szakmai fejlődésüket, kutatásaikat, egyéni érdeklődésüket szolgálja, és a terminológia („szakzsargon”) elsajátítást is segíti. Hogy ez egyes referálók esetében mennyire sike-

rült, és időnként vicces megoldásokat eredményezett (amelyeket a szerkesztő mindig javított), külön cikk témája lehetne.

Az áttekintett időszakban 2006 végéig a referáló rovat létrehozásában két szerkesztő vett részt: az 1. és 3. számokat mindig *Novák István*, a 2. és 4. számokat *Feimer Ágnes* szerkesztette (más munkájuk mellett). Novák István nyugdíjba vonulása után a 2018. 2. számig Feimer Ágnes volt a szerkesztő, tőle vette át a feladatot *Szabó Piroska*.

Ahogy a referátumkészítés, úgy a referálólapp-szerkesztés is szubjektív műfaj. Mindenki mást lát fontosnak, mást tart kiemelendő újdonságnak a külföldi folyóiratok áttekintése során, ezért a szerkesztők személyével párhuzamosan a rovat tartalma is sokat változhatott/változott. Egy azonban biztos: a referáló lap minden valaha volt és jelenkori szerkesztője azt tartja szem előtt, hogy széles körű tájékoztatást nyújtson a nemzetközi trendekről, ezzel segítve a külföldi szakmai tapasztalatok hazai környezetbe való átültetését, a magyar könyvtárügy fejlődését. Reméljük, ezt olvasóink is így érzik.

***

Irodalmi hivatkozások

1. POGÁNY György. A Könyvtártudományi és Módszertani Központ szakkönyvtári, dokumentációs és bibliográfiai tevékenysége. == Könyvtári Figyelő, Ú.f. 20. = 56. (2010) 4., p. 726-754. ISSN 0023-3773. Hozzáférhető: https://epa.oszk.hu/00100/00143/00077/pdf/EPA00143_Konyvtari_Figyelo_2010_4_726-754.pdf [Megtekintve: 2020. 05. 05.]
2. KOVÁCS Katalin. A Könyvtári Figyelő, ahogy ötven olvasója látja. == Könyvtári Figyelő, Ú.f. 2. = 38. (1992) 3., p. 440-444. ISSN 0023-3773. Hozzáférhető: http://epa.oszk.hu/00100/00143/00004/pdf/EPA00143_konyvtari_figyelo_1992_3_440-444.pdf [Megtekintve: 2020. 05. 01.]
3. NOVÁK István. Céduláktól hajlékony lemezig: Egy referálólapp előállításának fejlődése. == Könyvtári Figyelő, 36. (1990).

1/2., p. 81-90. ISSN 0023-3773. Hozzáférhető: https://epa.oszk.hu/00100/00143/00049/pdf/EPA00143_konyvtari_figyelo_1990_1-2_081-090.pdf [Megtekintve: 2020. 05. 05.]

4. RÁCZ Ágnes. A HUMANUS adatbázis kifejlesztése, különös tekintettel a könyvtártudományi és könyvtörténeti dokumentációra. == Könyvtári Figyelő, Ú.f. 18. = 54. (2008) 2., p. 207-221. ISSN 0023-3773. Digitális másolata hozzáférhető: <http://ki2.oszk.hu/kf/2010/10/a-humanus-adatbazis-kifejlesztese-kulonos-tekintettel-a-konyvtartudomanyi-es-konyvtorteneti-dokumentaciora/> [Megtekintve: 2020. 05. 01.]
5. DOAJ: Directory of open acces journals [webhely]. [United Kingdom]: Infrastructure Services for Open Access C.I.C., cop. 2020. Hozzáférhető: <https://doaj.org> [Megtekintve: 2020.05.05.]